

Terapeuticko-korekčné cvičenia

Názov predmetu	Terapeuticko-korekčné cvičenia				
Názov ŠVP	Nižšie stredné vzdelávanie - 2. stupeň základnej školy				
Názov ŠkVP	Škola pre život				
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	Slovenský				
Časový rozsah výučby					
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.
Rozsah výučby ŠVP	2	2	2	2	2
Rozsah výučby ŠkVP	0	0	0	0	0
Spolu týždenne	2	2	2	2	2
Spolu ročne	66	66	66	66	66

Charakteristika predmetu TKC

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia (ďalej aj „TKC“) je naučiť žiakov v maximálnej miere zvládať subjektívne záťažové situácie, zmiernovať impulzivitu, agresivitu, pozitívne ovplyvňovať krátkotrvajúcu pozornosť a nízku frustračnú toleranciu, čo im umožní sociálne prijateľným spôsobom sa začleniť do domáceho prostredia, skupiny spolužiakov v škole a vrstovníckej skupiny v širšom sociálnom prostredí. Sekundárnym cieľom TKC je prevencia vzniku vývinových porúch učenia, porúch správania ako následku neúspechu v osvojovaní si gramotnosti. Na hodinách predmetu sa žiak vedie k tomu, aby sa primerane, podľa svojich schopností, naučil poznávať sám seba, uvedomovať si svoje city a pocity, komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí. Terapeutické postupy a metódy špecifického vyučovacieho predmetu TKC sa uplatňujú v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu TKC je podporiť rozvoj špecifických funkcií žiakov, sociálna a edukačná adaptácia a integrácia žiakov so zdravotným znevýhodnením do edukačného procesu bežnej základnej školy, odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie individuálnych schopností a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú. Špeciálnopedagogická reedukácia má odstrániť alebo aspoň zmierniť edukačné nedostatky, ktoré z poruchy aktivity a pozornosti vyplývajú. Sekundárnym cieľom špecifického vyučovacieho predmetu TKC je prevencia vzniku porúch aktivity a pozornosti ako následku neúspechu v

komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje špecifický vyučovací predmet TKC sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu žiakov do spoločnosti.

Cieľ stimulácie je rozdelený do oblastí:

- A. Problémové správanie a jeho korekcia.
- B. Rozvíjanie emocionálnej inteligencie .
- C. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti.
- D. Osobnostný rozvoj.
- E. Rozvíjanie sociálnych zručností.
- F. Rodinné vzťahy.
- G. Rovesnícke skupiny.

Obsah stimulácie

Obsah špecifického vyučovacieho predmetu je rámcový. Realizácia jednotlivých tém sa prispôsobuje schopnostiam žiakov, špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám a problémom v triede. Jednotlivé témy možno aplikovať aj na iných predmetoch podľa potreby žiaka. Stimulácie oblasti sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. Obsah špeciálnopedagogickej reedukácie musí byť v súlade so sociálnymi, mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na fyzický vek podľa aktuálnych potrieb dieťaťa diagnostických záverov.

K vymedzenému obsahu TKC pristupujeme ako k otvorenému systému, čo znamená, že jednotlivé tematické celky je možné aktuálne dopĺňať či redukovať. Jednotlivé osnovné heslá plnia funkciu námetov na jednotlivé hodiny – špeciálny pedagóg si zvolí také, ktoré podľa jeho názoru sú potrebné pre žiakov z aspektu ich praktického významu pre reedukáciu.

1. Problémové správanie a jeho korekcia

Identifikácia a uvedomenie si podielu jednotlivých faktorov podmieňujúcich problémové správanie žiaka. Koláč aktuálnych problémov. Koláč dôvodov, ktoré vedú k problémovému správaniu a určenie oblasti s najvyšším podielom vlastného pričinenia, možností vlastnej korekcie. Využitie spätnej väzby od iných, výmena skúseností z podobných situácií. Hľadanie možností a posilnenie motivácie k zmene tých foriem správania, ktoré mávajú negatívne dôsledky. Osobný plán - čo je môj cieľ. Čo sa dá urobiť najskôr? Kto si to všimne prvý? 5 prianí. Jama.

Závislosti – tematická skupina. Mýty o drogách. Šnúrka, ako demonštrácia vzniku závislosti. Nedokončené vety. Príbehy – identifikácia rizikového správania. Nacvičovanie odmietania.

Záškolské – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach. Identifikácia príčin dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

Krádeže – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach. Identifikácia príčin. Dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

2. Rozvíjanie emocionálnej inteligencie

Identifikácia vlastných pocitov, pocitov iných a spôsoby ich vyjadrovania: Kocka emócií. Moje srdce: Kedy mi začne viac biť srdce? Piktogramy emócií, teplomer pocitov. Uvedomovanie si rozdielov medzi citmi a činmi: Vety vyjadrujúce myšlienky a pocity, ich rozlíšenie. Čo si myslím, čo robím alebo ako sa cítim? metóda ABC. Ovládanie vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu, smútku: kreslenie. Koláč hnevu, asociácie napr. na hnev. Koláč hnevu a koláč radostí. Návčik relaxácií. Empatia, schopnosť vidieť situáciu z hľadiska iných: poznanie vlastnej empatie cez hru na empatiu.

3. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

Aspekty verbálnej a neverbálnej komunikácie: Čítanie z tváre; Gestomíma. Pozície pri sedení. Zrakový kontakt. Pokiaľ si ma pustíš; Ako sa ma dotkneš. Podanie rúk. Jednosmerná, dvojsmerná a paralelná komunikácia. Slovný futbal, paralingvistika. Telefón: „ ja ťa predsa počúvam“. Aktívne počúvanie: „ Ja výrok“. Asertívne správanie: asertívne práva. Typy správania - agresívne, asertívne správanie – identifikácia na konkrétnych príkladoch, precvičovanie. Von - dnu z kruhu. Fazuľky, Molekuly- techniky ako napr. prijímanie kritiky, otvorené dvere, pokazená platňa a pod.

4. Osobnostný rozvoj

Sebaprijatie: Osobný erb; Zoznam pozitívnych vlastností. Môj najvyšší vrchol – môj najnižší pád. Životná krivka. Kto som? Aký som? Hierarchia osobných hodnôt. Starinársky obchod. Horúca stolička: Infogramy. Podpora budovania pozitívneho sebaobrazu: Môj 5-ročný plán. Osobná vizitka. Inzerát.

5. Rozvíjanie sociálnych zručností

Stratégie riešenia konfliktov a zvládanie záťažových situácií: Asociácie na konflikt; Čo si myslím o konfliktoch. V čom je zdroj konfliktov? Hra na palce. Rozvíjanie sociálnych zručností a prosociálneho správania, spolupráca. Levitácia.

6. Rodinné vzťahy

Posilňovanie rodinných vzťahov, hlbšie pochopenie úlohy rodičov, práva a povinnosti členov rodiny, miesto dieťaťa v rodinnom systéme. Čo by som si prial od otca/matky. Čo by som do domu priniesol/odniesol. Čo doma najčastejšie počúvam. Dieťa v roli rodiča. Rodokmeň. Korekcia traumatizujúcich zážitkov z rodinného prostredia (domáce násilie, rozvod, straty). Nedokončené vety. Tresty a odmeny v rodine. Rodinné pravidlá a rodinné rituály. Typy rodín. Čo by som nikomu nepovedal.

7. Rovesnícke vzťahy

Pozícia v rámci rovesníckej skupiny. Sociogram: Čo máme spoločné, čo rozdielne. Šikanovanie - tematická skupina. Sexualita – tematická skupina.

Obsah stimulácie	Metódy a formy práce	Odborná literatúra	Materiálne pomôcky
<p>Identifikácia a uvedenie si podielu jednotlivých faktorov podmieňujúcich problémové správanie žiaka. Koláč aktuálnych problémov. Koláč dôvodov, ktoré vedú k problémovému správaniu a určenie oblasti s najvyšším podielom vlastného pričinenia, možností vlastnej korekcie. Využitie spätnej väzby od iných, výmena skúseností z podobných situácií. Hľadanie možností a posilnenie motivácie k zmene tých foriem správania, ktoré majú negatívne dôsledky. Osobný plán - čo je môj cieľ. Čo sa dá urobiť najskôr? Kto si to všimne prvý? 5 prianí. Jama.</p> <p>Závislosti – tematická skupina. Mýty o drogách. Šnúrka, ako demonštrácia vzniku závislosti. Nedokončené vety. Príbehy – identifikácia rizikového správania. Nacvičovanie odmietania.</p> <p>Záškoláctvo – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach. Identifikácia príčin dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.</p> <p>Krádeže – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach. Identifikácia príčin. Dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ individuálna práca so žiakom ▪ skupinová práca so žiakmi ▪ rozhovor so žiakom ▪ písomné a grafické pracovné listy ▪ diagnostické testy ▪ dotazníkové metódy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie a časopisy. ▪ Učebnice SJL a MAT a iné. ▪ Odborná literatúra. ▪ Diagnostické testy ▪ iné 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obrazový materiál ▪ odborná literatúra ▪ Tabuľa ▪ Fixky ▪ iné
<p>Identifikácia vlastných pocitov,</p>			

<p>pocitov iných a spôsoby ich vyjadrovania: Kocka emócií. Moje srdce: Kedy mi začne viac biť srdce? Piktogramy emócií, teplomer pocitov. Uvedomovanie si rozdielov medzi citmi a činmi: Vety vyjadrujúce myšlienky a pocity, ich rozlíšenie. Čo si myslím, čo robím alebo ako sa cítim? metóda ABC. Ovládanie vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu, smútku: kreslenie. Koláč hnevu, asociácie napr. na hnev. Koláč hnevu a koláč radostí. Nácvik relaxácií. Empatia, schopnosť vidieť situáciu z hľadiska iných: poznanie vlastnej empatie cez hru na empatiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spätná väzba ▪ korekčné cvičenia ▪ relaxačné techniky ▪ brainstorming ▪ arteterapeutické a muzikoterapeutické techniky 		
<p>Aspekty verbálnej a neverbálnej komunikácie: Čítanie z tváre; Gestomíma. Pozície pri sedení. Zrakový kontakt. Pokiaľ si ma pustíš; Ako sa ma dotkneš. Podanie rúk. Jednosmerná, dvojsmerná a paralelná komunikácia. Slovný futbal, paralingvistika. Telefón: „ja ťa preda počúvam“. Aktívne počúvanie: „Ja výrok“. Asertívne správanie: asertívne práva. Typy správania - agresívne, asertívne správanie – identifikácia na konkrétnych príkladoch, precvičovanie. Von - dnu z kruhu. Fazuľky, Molekuly- techniky ako napr. prijímanie kritiky, otvorené dvere,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ techniky dramaterapie, hranie rolí, pantomíma ▪ kognitívno-behaviorálne techniky ▪ sociometrické techniky ▪ psychogymnastika ▪ psychomotorická terapia 		

<p>pokazená platňa a pod</p> <p>Sebaprijatie: Osobný erb; Zoznam pozitívnych vlastností. Môj najvyšší vrchol – môj najnižší pád. Životná krivka. Kto som? Aký som? Hierarchia osobných hodnôt. Starinársky obchod. Horúca stolička: Infogramy. Podpora budovania pozitívneho sebaobrazu: Môj 5-ročný plán. Osobná vizitka. Inzerát.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ artefiletika v kontexte v rapovej terapii ▪ dotazníkové metódy ▪ spätná väzba 		
<p>Stratégie riešenia konfliktov a zvládanie záťažových situácií: Asociácie na konflikt; Čo si myslím o konfliktoch. V čom je zdroj konfliktov? Hra na palce. Rozvíjanie sociálnych zručností a prosociálneho správania, spolupráca. Levitácia.</p>			
<p>Posilňovanie rodinných vzťahov, hlbšie pochopenie úlohy rodičov, práva a povinnosti členov rodiny, miesto dieťaťa v rodinnom systéme. Čo by som si prial od otca/matky. Čo by som do domu priniesol/odniesol. Čo doma najčastejšie počúvam. Dieťa v roli rodiča. Rodokmeň. Korekcia traumatizujúcich zážitkov z rodinného prostredia (domáce násilie, rozvod, straty). Nedokončené vety. Tresty a odmeny v rodine. Rodinné pravidlá a rodinné rituály. Typy rodín. Čo by som</p>			

nikomu nepovedal.			
Pozícia v rámci rovesníckej skupiny. Sociogram: Čo máme spoločné, čo rozdielne. Šikanovanie - tematická skupina. Sexualita – tematická skupina.			

Hodnotenie predmetu

Predmet bude na vysvedčení podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotenie žiaka bude plniť informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Priebežne bude žiak hodnotený za aktivitu a venované úsilie. Hodnotenie žiakovi zdôvodní špeciálny pedagóg slovne. Zhodnotí klady a nedostatky jednotlivých výkonov. Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa nehodnotí známku.